

Report 2-2016:

**Managing Diversity through Territorial Autonomy: Experiences from Iraqi Kurdistan
and Zanzibar with the Åland Example as a Point of Reference**

Jaakko Virkkunen and Lotta Valtonen

Can autonomies be a tool for managing regional and national diversity? The experiences from the Ålands Islands show, that a functional and evolving autonomy arrangement can contribute to regional stability. However, autonomies and autonomy arrangements come in many different forms and shapes, and they are often formed in drastically different circumstances and for very varying reasons. In the first chapter of the report Jaakko Virkkunen has reviewed the experiences of Iraqi Kurdistan by using the Åland Islands (FIN) as a point of reference. The constitution from 2005 transformed Iraq into a federal system. Despite meeting many of the Kurdish demands for territorial self-governance, the constitution has also been criticized as a source of instability. One of the proposals to address the perceived weaknesses of the current system has been to introduce an autonomy similar to that of Åland Islands also for Iraqi Kurdistan. Virkkunen's essay seeks to assess the viability of this proposal.

In the second chapter of the report, the experiences from Zanzibar appear to be vastly different. In her review of the autonomy of Zanzibar, Lotta Valtonen illustrates what kind of role internal politics have played in relevance to the status of the autonomy. After giving an insightful overview of the political history of the Zanzibari autonomy, Valtonen uses the Åland example to evaluate the strengths and weaknesses of the current framework for the autonomy arrangement in Zanzibar.

These two case studies are valuable contributions as they in new ways deepen our understanding of territorial autonomy, constitutional arrangements and the further exploration of the various usages of the Åland Example. It appears thus, that while autonomy may be a useful tool for managing diversity, it is no silver-bullet solution. Rather, as the case examples show, the arrangement should on the one hand reflect an acceptable balance of interests between the Capital and the periphery and on the other hand provide mechanisms for solving future grievances.

**Managing Diversity through Territorial Autonomy:
Experiences from Iraqi Kurdistan and Zanzibar with
the Åland Example as a Point of Reference**

Rapport från Ålands fredsinstitut

Report from the Åland Islands Peace Institute

Nr. 2-2016

© Jaakko Virkkunen and Lotta Valtonen, 2016.

Printed in Mariehamn, Finland by

Ålands fredsinstitut 2016

ISSN 1797-1845 (Printed)

ISSN 1797-1853 (Online)

ISBN 978-952-5265-83-5 (Print)

ISBN 978-952-5265-84-2 (Online)

Published by the Åland Islands Peace Institute

PB 85, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland

Phone +358 18 15570, fax +358 18 21026

info@peace.ax www.peace.ax

Stitched 10 euro + postage

This report is available for free at www.peace.ax.

Rapport 2-2016:

Managing Diversity through Territorial Autonomy: Experiences from Iraqi Kurdistan and Zanzibar with the Åland Example as a Point of Reference

Jaakko Virkkunen och Lotta Valtonen

Vilken roll kan autonomier spela som verktyg för att hantera av mångfald, nationellt och regionalt? Internationellt har Åland fungerat som exempel på hur ett fungerande arrangemang för självstyre kan bidra till minoritetsskydd och även till stabilitet och fred i regionen. Självstyrelser kan dock ha olika skepnader och vara skapade för att svara mot vitt skilda behov. I denna rapport jämförs erfarenheterna från Åland med två fallstudier; irakiska Kurdistan och Zanzibar, som är ett självstyrande område i Tanzania.

I sin essä behandlar Jaakko Virkkunen Kurdistans regionala självstyre sedan den konstitutionella reformen i Irak 2005, som gjorde landet till en federal stat. Analysen visar att ett starkt regionalt självstyre i kombination med en svag centralmakt kan bidra till spänningar i landet. Som ett svar på dessa utmaningar har självstyre likt Ålands presenterats som ett alternativ. Virkkunen analyserar detta förslag och ställer frågan om Ålandsexemplet eller vissa av dess element kunde vara tillämpliga i irakiska Kurdistan.

I rapportens andra kapitel presenterar Lotta Valtonen fallet Zanzibar. I detta fall verkar problemet nästan vara det motsatta. Öriket Zanzibar har fortfarande en förhållandevis svag autonom ställning inom Tanzania då de senaste försöken till konstitutionella reformer har misslyckats. Valtonen beskriver den politiska utveckling som ledde till den nuvarande formen för självstyre. I analysen använder Valtonen Åland som måttstock för att identifiera styrkor och svagheter i Zanzibars nuvarande självstyrearrangemang.

Dessa två fallstudier ger värdefulla bidrag till vår förståelse av hur territoriella autonomier och konstitutionella arrangemang kan bidra till eller undergräva försök till hållbara lösningar att hantera mångfald. Samtidigt berikar de även vår förståelse av hur det s.k. Ålandsexemplet kan tillämpas. Den gemensamma slutsatsen som eventuellt kan dras från dessa två fallstudier är att även om territoriell självstyrelse kan vara ett viktigt verktyg för att transformera konflikter och institutionalisera konfliktlösningen, är det ingen universallösning. Det centrala verkar närmast vara att hitta en acceptabel balans mellan huvudstadens och periferins intressen å ena sidan och å andra sidan att skapa och utveckla mekanismer för att hantera framtida tvister och spänningsmoment.

**Managing Diversity through Territorial Autonomy:
Experiences from Iraqi Kurdistan and Zanzibar with
the Åland Example as a Point of Reference**

Rapport från Ålands fredsinstitut
Report from the Åland Islands Peace Institute
Nr. 2-2016

© Jaakko Virkkunen and Lotta Valtonen, 2016.

Tryckt i Mariehamn, Finland av
Ålands fredsinstitut 2016

ISSN 1797-1845 (Printed)

ISSN 1797-1853 (Online)

ISBN 978-952-5265-83-5 (Print)

ISBN 978-952-5265-84-2 (Online)

Publicerad av Ålands fredsinstitut

PB 85, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland

Tel +358 18 15570, fax +358 18 21026

info@peace.ax www.peace.ax

Häftad uskrift 10 euro + porto

Rapporten kan laddas ner gratis på www.peace.ax.